

ev. dubbel. på 8

Ö 100

Frågor angående frammanande av döda och därmed samhöriga
föreställningar.

(Hopställda av doc. S. Liljeblad).

Har man vid dödsfall gjort något för att få den dödes själ att återvända? Gick man t.ex. upp på taket och ropade den dödes namn? Trodde man, att den dödes själ någon tid stannade kvar i närheten av liket? Gjorde man något för att under tiden före begravningen fördriva tiden för den döde? Bjöd man honom något? Var hade man att iakttaga på gården den tid, den döde stod lik?

Har man hört omtalas, att de döda återvänt till den plats, där de levat, eller besökt sina efterlevande anhöriga? Skedde detta å någon bestämd tid eller dag (t.ex. vid jul)? Hur kunde man märka, att en död varit på besök? Har man sett de dödas fotspår? Har man bjudit de döda mat och dryck (t.ex. på julfattan)? Har man anvisat den sängplatser?

Har man någon gång i bestämd avsikt försökt träffa en död människa? Kunde man mana upp en död på kyrkogården? Av vilken orsak har man velat träffa den döde (för att få veta en hemlighet, att få en begången oförrätt förlåten, att "bes för")? Har den döde själv gjort sig påmint? Har han återvänt för att begära något? Har man hört omtalas, att en barnmorska på kyrkogården råkat i strid med en död barnsängskvinna?

Har det i eder trakt funnits någon person, som besuttit förmögen att frammana döda? Har man vänt sig till honom för att komma i förbindelse med någon hånsoven? Skulle man då själv tillsammans med den kloke infinna sig på kyrkogården för att med hans hjälp träffa den döde? Hade man därvid att iakttaga vissa föreskrivna försiktighetsåtgärder? Behövde man någon gång anlita prästen för att åter mana den döde ned i jorden? Hur betedde sig prästen vid detta tillfälle? Bar han t.ex. bibeln under vänstra armen?

Har man (t.ex. vid julen, på julfattan) manat fram (kallat upp, "böstut fram") en namngiven död person? Skedde detta hemma i stugan? Var det därvid någon viss person, som kunde se och tala med den döde? Fick denne syns på något sätt förbereda sig

till mötet med den döde? Hade man något visst förfarande för att underlätta hans uppgift eller för att stämma den döde till mötet? Slog någon inne i stugan, då man väntade den döde, på ett instrument, t.ex. på ett grytlock el. dyl.? Hur benämnde man detta släende? Bultade man därvid i en viss takt? Hade man ett bestämt antal slag för varje bokstav i alfabetet? Redogör noga härför! Slog man (bultade, "böstade") man på detta sätt den dödes namn och farsnamn, gården, där han levat o.s.v.? Har man använt sig av andra medel och tillvägagångssätt för att frammana döda?

I vilken gestalt visade sig de döda (vitklädda, genomskinliga, huvudlösa, som rycket små människor, som fåglar eller i annan djurskoppel)? Har någon sett de döda på kyrkogården? Har någon besökt de dödas julotta? Har någon sett ett dagsstånd? Hur färdades de döda?

Kunde man höra de döda utan att se dem? Har någon hört en död förutsäga sin befrielse? Har någon hört de döda sjunga? Känner man till vad de döda sjöngo i kyrkan julottan?

Har någon förlöst en olycksalig död från hans lidanden (genom att säga något tröstande, genom en bön, genom att kasta mull på honom, genom att utföra ett uppdrag åt honom, t.ex. förskaffa honom förlåtelse för ett brott)? Har någon förgäves försökt detta? Varför misslyckades han?

Tvättade man sig, då man varit i kyrkan (i rinnande vatten? använde man särskild "kyrkhandduk"? särskilt benämnd tvål?)? Vartör gjorde man detta?

Har visade sig änglarna? Har någon sett änglarna? Hur sågo dessa ut? Bliva alla människor änglar efter döden?